

Nr 536

Av herr **Johansson** i Stockholm, om understöd åt *Svenskt visarkiv*.

Sverige äger en nästan outtömlig skatt av gamla visor och folkmelodier. Genom framsyntheten hos våra folkminnesforskare har ett mycket stort antal av dessa, företrädesvis äldre visor, blivit uppptecknade och arkiverade. Man räknar sålunda med att det finns mellan 170 000 och 200 000 visuppskrifter och visavtryck. Dessa är utspridda på ett 30-tal arkiv, bibliotek och liknande institutioner.

Den som velat undersöka förekomsten och spridningen av en äldre visa i svensk folktradition har emellertid på grund av undersökningsmaterialets stora utspridning stött på mycket stora praktiska och tidskrävande svårigheter. Ur forskningssynpunkt har det därför tett sig angeläget att skapa ett centralt och lättillgängligt register över våra folkvisor, däri inbegripet skillingtrycksvisor och dylikt. En sådan institution — Svenskt visarkiv — tillkom också i maj 1951 på initiativ av bl. a. intresserade folklorister och musikforskare och har nedlagt ett omfattande och beaktansvärt arbete på katalogiseringen av äldre visor och folkmelodier.

Arkivets uppgift är sålunda enligt stadgarna: att skapa översikt över det äldre svenska vismaterialet, att medelst kopiering på lämpligt sätt bevara representativa och värdefulla delar av detta material, att ställa handskrivna eller i övrigt svåråtkomliga vissamlingar till forskares och Visans vänners förfogande genom att anordna ett centralt arkiv med kopierat material, att i samarbete med vetenskapliga institutioner insamla och bevara primärmaterial för visforskningen, att verka för systematisk utforskning av svenska visor genom att bl. a. organisera utbyte av kopierat material mellan olika svenska institutioner samt att befrämja samverkan inom nordisk visforskning genom dylika utbyten i syfte att möjliggöra överblick över hela det nordiska vismaterialet.

Styrelsen för arkivet består för närvarande av professorn i nordisk och jämförande folklivsforskning Dag Strömbäck, Uppsala (ordförande), professorn i musikforskning Carl Allan Moberg, Uppsala (vice ordförande), professorn i musikvetenskap och folkdiktsforskning Otto Andersson, Åbo, intendenten vid nordiska museet fil. lic. Mats Rehnberg, Stockholm, docenten vid Stockholms högskola Karl Ivar Hildeman, Stockholm, intendenten vid Radiotjänst Mats Arnberg, Stockholm, borgmästaren Gunnar Fant, Stockholm, skeppsredaren Sven Salén, Stockholm, samt fil. lic. Ulf Peder Olrog, Stockholm.

Arkivet, vars arbete under första tiden möjliggjorts genom privata donationsmedel, brottas emellertid med stora ekonomiska svårigheter, vilket i sin tur verkat starkt hämmande på dess möjligheter att bedriva ett rationellt och utvidgat forskningsarbete. Bristen på medel omöjliggör sålunda den snabba insamling av kataloguppgifter, som är av nöden med hänsyn till behovet av att till forskningens fromma få en överblick av det aktuellaste upptecknings- och inspelningsarbetet ute i bygderna. Likaså saknas medel för anställandet av behövlig arbetskraft för det interna kopierings- och mikrofilmningsarbetet. Ett anslag från lotterimedelsfonden på 10 000 kronor under år 1955 och ett lika stort anslag från fonden för år 1956 räcker sålunda inte tillnärmelsevis till för avlöandet av den erforderliga arbetskraften eller för anskaffandet av nödvändigt kopierings- och mikrofilmningsmaterial.

Med utgångspunkt härifrån tillåter jag mig hemställa,
att riksdagen till understöd åt Svenskt visarkiv anvisar ett reservationsanslag på 25 000 kronor.

Stockholm i januari 1956

Gustav Johansson